

Plan för trygghetsskapande arbete
Tungelsta-Västerhaninge förskolor
Läsåret 2022/2023

1	Inledning	2
1.1	Planens giltighetstid.....	2
1.2	Definitioner	2
1.2.1	Aktiva åtgärder.....	2
1.2.2	Diskriminering.....	2
1.2.3	Trakasserier	2
1.2.4	Sexuella trakasserier.....	3
1.2.5	Kränkande behandling	3
2	Arbetet under föregående läsår	3
3	Undersökning av risker och hinder	4
4	Analys av orsaker till risker och hinder.....	5
5	Åtgärder	5
6	Planerad uppföljning och utvärdering.....	6
7	Riktlinjer och rutiner för att förhindra trakasserier och sexuella trakasserier.....	6
8	Samverkan med elever och anställda.....	7

1 Inledning

Av skollagen framgår att Haninge kommun i egenskap av huvudman för Tungelsta-Västerhaninge förskolor ansvarar för att det i skolans verksamhet bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av elever och för att en plan mot kränkande behandling upprättas varje år.

Enligt diskrimineringslagen ansvarar Haninge kommun vidare för att ett arbete med aktiva åtgärder bedrivs i förskolornas verksamhet för att förebygga diskriminering och verka för lika rättigheter och möjligheter oavsett diskrimineringsgrunderna. Arbetet med de aktiva åtgärderna ska dokumenteras varje år. På Tungelsta-Västerhaninge förskolor har vi valt att upprätta ett gemensamt dokument för arbetet mot kränkande behandling och arbetet med de aktiva åtgärderna, "Tungelsta-Västerhaninge förskolors plan för trygghetsskapande arbete".

1.1 Planens giltighetstid

Tungelsta-Västerhaninge förskolors plan för trygghetsskapande arbete gäller från och med den 15 augusti 2022 till och med den 15 augusti 2023.

1.2 Definitioner

1.2.1 Aktiva åtgärder

Aktiva åtgärder är ett förebyggande och främjande arbete för att inom bland annat en förskola motverka diskriminering samt att på annat sätt verka för lika rättigheter och möjligheter oavsett de sju diskrimineringsgrunderna kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder.

1.2.2 Diskriminering

Diskriminering innebär att någon missgynnas eller kränks och att missgynnandet eller kränkningen har samband med någon av de sju diskrimineringsgrunderna. Diskriminering kan vara direkt eller indirekt. Även bristande tillgänglighet, trakasserier, sexuella trakasserier och instruktioner att diskriminera är former av diskriminering.

1.2.3 Trakasserier

Trakasserier är ett agerande som kränker någons värdighet och som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna. Det kan handla om kommentarer, gester eller utfrysning. Exempel på trakasserier kan vara ett barn som hånar ett annat barn för att hon bär huvudduk.

1.2.4 Sexuella trakasserier

Trakasserier kan också vara av sexuell natur. De kallas då för sexuella trakasserier. Förutom kommentarer och ord kan det vara att någon till exempel tafsar eller kastar närgångna blickar. Det kan också handla om ovälkomna komplimanger, inbjudningar och anspelningar.

1.2.5 Kränkande behandling

Kränkande behandling är ett uppträdande som utan att vara diskriminering och ha samband med någon av diskrimineringsgrunderna, kränker en elevs värdighet.

Kränkande behandling kan vara av olika karaktär. Fysisk kränkande behandling kan t.ex. bestå av sparkar, slag och knuffningar mot ett barn. Verbal kränkande behandling kan bestå av hot och nedsättande kommentarer riktade till ett barn. Kränkande behandling kan även ske i form av att frysa ut och ge elaka blickar till ett barn.

2 Arbetet under föregående läsår

Detta avsnitt avser föregående läsårs förebyggande arbete mot kränkande behandling och diskriminering samt främjande arbete för lika rättigheter och möjligheter. I avsnittet ska det redogöras för vilka åtgärder som har planerats i föregående plan och hur och när dessa har genomförts samt på vilket sätt samverkan med barn, vårdnadshavare och anställda har ägt rum i detta arbete.

Beskriv även när och på vilket sätt föregående läsårs förebyggande arbete mot kränkande behandling och diskriminering samt främjande arbete för lika rättigheter och möjligheter har följts upp och utvärderats. Uppföljningen och utvärderingen ska omfatta arbetet med undersökningen, analysen och varje enskild åtgärd.

Under föregående läsår har vi fortsatt det förebyggande arbetet med barnen i samband med utvecklingssamtalen och i barnråd. Arbetet har också skett fortlöpande under året vid exempelvis dagliga samlingar och att vi pedagoger har läst litteratur som varit kopplat direkt till exempelvis arbete kring allas lika värde, normkreativitet och barnkonventionen. Flera arbetslag har även arbetat med "Djuren på djuris" från UR.

Utifrån vår årliga enkät till vårdnadshavare ser vi att vi på frågan "Jag upplever att det är tydligt att kränkande behandling inte accepteras på förskolan" har fått ett bättre resultat än föregående år. Vi ser på detta läsårs resultat att det fortfarande är ett antal föräldrar som svarat "vet ej", detta trots att vi i samband med inskolning och på våra föräldramöten lyft upp och pratat om vår trygghetsplan med vårdnadshavare.

Barnen är delaktiga i kartläggningen av planen mot diskriminering och kränkande behandling i samlingar och genom barnråd som rör deras trivsel, trygghet och miljö.

Pedagogerna samt långtidsvikarier ska vara förtrogna med innehållet i planen mot diskriminering och kränkande behandling och hålla den levande i det dagliga arbetet. Vi

pedagoger fortsätter att förmedla hur vi arbetar med detta och sätta ord på det till vårdnadshavare.

Åtgärd

Vi behöver fortlöpande tillsammans reflektera kring och diskutera kring begreppet kränkning och vårt förhållningssätt på förskolan för att säkerställa trygghetsarbetet.

Barnråd och skolplansenkäten utvärderas en gång per år, vi har då gjort bedömningen att barnen på vissa platser både inom-och utomhus upplever sig vara otrygga. Utifrån det har vi skapat och kommer att skapa strukturer och olika zoner på gården för att främja barnens trygghet. Gården delas upp i zoner med inspiration från tidningen Förskolan nr 04 år 2022. Inomhus är det främst på toaletterna barnen känner sig otrygga, barnen får stöd av olika hjälpmedel som t ex "upptagetskylt", strukturer och rutiner. Till pedagogernas stöd finns vår "Integritetspolicy".

Vid eventuella konflikter lyssnar vi in alla inblandade barn och finns som ett stöd vid sidan för att barnen ska få en chans att lyssna på varandra och höra varandras upplevelser för att kunna lösa konflikten själva. Vi arbetar efter metoden "STOPP" en form av trepartssamtal anpassat för barn. Vi använder oss även av relevant litteratur i vårt förebyggande arbete t ex brottsofferjourens material där böckerna "Vem" och figuren "Liten" som ger djupa samtal om känslor och hur man förhåller sig till varandra. Vi använder även "Kompisböckerna", boken "Okej med dig – lilla boken om samtycke". En del arbetslag använder rollspel till barnen för att synliggöra och skapa delaktighet i konflikthantering.

Vi har daglig kontakt, kommunikation med vårdnadshavare, benämner och förklarar, sätter ord på det som händer och berättar hur vi pedagoger går till väga när vi löser konflikter.

Personalgruppen ska utvärdera arbetet med plan mot diskriminering och kränkande behandling vid APT i november och studiedagen i maj där man tittar tillbaka på terminens och hela läsårets arbete.

3 Undersökning av risker och hinder

Redogör för förskolans undersökning av om det finns risker för kränkande behandling, diskriminering eller repressalier, eller om det finns andra hinder för enskildas lika rättigheter och möjligheter i förskolan. Tänk på att även se över rutiner, riktlinjer, policys etc på förskolan. Beskriv inledningsvis hur undersökningen har genomförts och sedan vilka eventuella risker och hinder som har upptäckts.

Undersökningar av risker och hinder görs kontinuerligt i olika forum t ex barnprat på arbetslagsreflektioner, LOKSAM, barnhälsoteam etc. Mellan pedagoger och vårdnadshavare sker samtal kontinuerligt och under utvecklingssamtal samt föräldramöten.

Skolplansenkäten är även ett verktyg för ett årligt undersökande. Handlingsplaner och rutiner för vår verksamhetsstruktur följs upp och revideras vid behov.

Risker vi ser kan vara följande:

- att pedagoger inte agerar vid händelser.
- brister i organisation (superstrukturer på avdelningarna) som kan leda till att alla barnen inte uppmärksammas och obebakade platser finns.
- att inte alla pedagoger ser sig vara ansvariga för alla barn på förskolan, "alla barn är allas".
- att vi inte kommunicerar och informerar på ett professionellt och tydligt sätt vilket gör att vårdnadshavare kan känna otrygghet.

4 Analys av orsaker till risker och hinder

Redogör för förskolans analys av orsakerna till de risker och hinder som har upptäckts. Det handlar om att reflektera, analysera och dra slutsatser om vad det är som gör att det ser ut som det gör.

Pedagoger och ledning på förskolorna ser att de risker som finns, se ovan, kan ha orsak i följande:

- Avsaknad av kompetens kring konflikthantering.
- Förskolornas stora gårdar kräver att pedagoger behöver vara extra uppmärksamma och närvarande.
- Brister i kommunikation och organisation på förskolor.
- Superstrukturer skapas för sent eller följs inte av alla.
- Vi behöver fortsätta att utveckla en gemensam samsyn i att alla barn är allas.
- Vi behöver följa våra policys och handlingsplaner.

5 Åtgärder

I detta avsnitt ska det finnas en beskrivning av de förebyggande åtgärder som behöver vidtas beträffande arbetet mot kränkande behandling och mot diskriminering samt för att främja lika rättigheter och möjligheter i skolan. Åtgärderna ska vara kopplade till de risker som identifierats i undersökningen. Det ska även finnas en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som förskolan planerar att påbörja eller genomföra under det kommande året. Åtgärderna ska tidsbestämmas och genomföras så snart möjligt.

- Vi ser till att föra en god och öppen kommunikation med alla i vår verksamhet. Alla har ansvar och skyldighet att vid behov reagera och agera.
- Vi pedagoger är goda exempel i vårt förhållningssätt till varandra samt gentemot barnen. Den kunskap som ICDP ger skapar goda relationer och ett gott samspel.
- Vi fortsätter att arbeta kring barns integritet t.ex. "Stopp min kropp", "Okej med dig – lilla boken om samtycke", metoden "STOPP", böckerna "Vem" och figuren "Liten".
- Vi gör oss uppmärksamma på hur vi bemöter barn och vuxna utifrån kön, könsidentitet eller könsuttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning och ålder.
- Vi uppmärksammar barns och vuxnas taltid, barns inflytande, ögonkontakt, ordval, tonfall, ansiktsuttryck och fysisk närhet.

- Vi bemöter barnen på ett professionellt sätt utifrån vår integritetspolicy.
- Arbetet fortgår med att skapa utforskande miljöer utifrån det behov som finns i barngruppen och där barnen görs delaktiga i miljöns uppbyggnad.
- Dagliga samtal med vårdnadshavare, erbjuda utvecklingssamtal, genomföra föräldramöten och information via vår skolplattform Unikum.

6 Planerad uppföljning och utvärdering

Redogör för när och på vilket sätt förskolans förebyggande arbete mot kränkande behandling och diskriminering samt främjande arbete för lika rättigheter och möjligheter ska följas upp och utvärderas. Uppföljningen och utvärderingen ska omfatta arbetet med undersökningen, analysen och åtgärderna.

Uppföljning sker i Loksam samt på APT i november samt studiedag i maj.

Vi analyserar skolplansenkätens resultat för att ta tillvara på vårdnadshavares synpunkter.

7 Riktlinjer och rutiner för att förhindra trakasserier och sexuella trakasserier

Förskolan ska ha riktlinjer och rutiner för verksamheten för att förhindra trakasserier och sexuella trakasserier. I detta avsnitt ska en redogörelse göras för skolans aktuella riktlinjer och rutiner.

Det ska även finnas en beskrivning av för när och på vilket sätt föregående läsårs riktlinjer och rutiner har följts upp och utvärderats samt för hur och när de aktuella riktlinjerna och rutinerna ska följas upp och utvärderas.

Föregående läsårs riktlinjer och rutiner har följts upp och utvärderats i Loksam samt på studiedag i maj. Utvärderingarna har baserats på observationer, samtal samt dokument såsom skolplansenkäten.

I våra pärmar "Krispärm" och "Personal, regler & beslut" finns riktlinjer och rutiner för hur vi ska agera när det sker trakasserier och sexuella trakasserier. Vi har noll tolerans kring att se och röra varandras kroppar på ett sätt som kan uppfattas som sexuella trakasserier. Vi arbetar förebyggande tillsammans med barnen med hjälp av litteratur och genom samtal utifrån faktiska händelser. Upptäcks en incident tas detta tag i på en gång med de inblandade och anmäls i DF respons.

8 Samverkan med barn, vårdnadshavare och anställda

Redogör för på vilket sätt samverkan med barn, vårdnadshavare och anställda har ägt rum för innevarande års trygghetsskapande arbete. Samverkan omfattar hela det trygghetskapande arbetet med undersökning, analys och planerade åtgärder. Det är inte nödvändigt att varje anställd och barn ska delta i arbetet utan samverkan kan ske med representanter för olika grupper.

Vårdnadshavarnas delaktighet

Vårdnadshavare får möjligheter att vara i dialog med pedagoger om de har oro kring saker. De får ta del av föräldramöte, utvecklingssamtal, svara på skolplansenkät om trygghet på förskolan samt ta del av information på vår skolplattform Unikum.

Pedagogers delaktighet

Samverkan har skett mellan pedagoger och ledning i APT, Loksam, PUG, barnskötarnätverk, arbetslagsreflektion, dagliga samtal samt utvärderingar och analyser.

Barnens delaktighet

Genom barnråd och samlingar hjälper barnen oss pedagoger att se förskolans miljö, såväl den fysiska som den psykosociala ur ett barns perspektiv.

Genom att hela tiden vara närvarande och lyhörd som pedagog på förskolan får vi kunskaper om barnens olika behov och intressen